

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗ

2783. Тукъ, пл. Св. Недѣля
Богословски факултетъ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и др. за година 130 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 80 лева (платими на единъ пжтъ); за 3 месеца 50 лева (сжшо); II. За чужбина (абонаментътъ е само годишенъ и въ предплата)—250 лева. III. Само „Църковенъ вестникъ“—100 лв. Само „Духовна култура“—40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковенъ вестникъ“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомѣстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подпистъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Сждътъ на безпристрастието.—Д-ръ Кирилъ Марковъ.
2. Целъ и значение на поста.—Протопрезвитеръ Георги Шавелски.
3. Освободителната ни епоха—Свещ. Илия п. Николовъ.
4. Не бойте се! — Ст.
5. Вѣрата на Левски. — Хр. Иванчевъ.
6. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
7. Бележки и отзиви.
8. Книги.
9. Писма и дописки.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина
13. Обявления.

Сждътъ на безпристрастието.

Нашата Църква, при нашитъ условия и при нашитъ възможности, върши голѣмо дѣло. Това не ще рече, че тя е извършила всичко, каквото е по силитъ ѝ, и че вече спокойно може да гледа на своитъ успѣхи съ чувство на пълна удовлетвореностъ. Тъкмо за това тя не е скръстила ржце, а съ още по-голѣма ревностъ удвоява усилията си въ полезни трудове и строително творчество. Има нѣщо, което ще ѝ бжде трудно и невъзможно да направи: да надскочи чудодейно обективнитъ народностно-духовни, материални и общо-исторически дадености на нашия народъ, доколкото тѣ сж отъ естество да спъватъ дейността и успѣхитъ ѝ. Неинъ дългъ е да не се примирява съ тия дадености, но да ги превъзмогва, заради напредъка на дѣлото ѝ и за духовно-нравственото благо на българския народъ. Но това лежи въ утрешния день, а днесъ Църквата може да успѣва, по човѣшки сждено, само въ границитъ на възможноститъ, тъй както ги намираме въ всѣкидневната наша сждба.

Въ какво се състои дѣлото на Църквата ни и доколко тя успѣва да осжществява това дѣло? Ще бжде наистина много трудно въ нѣколко реда да се посочи всичко, каквото се върши въ народно-просвѣтително, мисионерско и социално-добро-творно отношение. Потрѣбно би било да се напише

едно голѣмо изложение, въ което да се дадатъ всички данни за извършеното и вършеното сега. Ние, обаче, въ тая статия ще се ограничимъ само да отбележимъ, че въ цѣлата страна, въ всички епархии, се работи много усърдно отъ църковната властъ и отъ нейнитъ органи въ просвѣтно-мисионерско отношение. Десетки хиляди слова, речи, беседи и сказки се произнасятъ както отъ църковнитъ амвони, тъй и въ специални салони. Разглеждатъ се и се изясняватъ въпроси не само отъ строго религиозенъ и евангелски характеръ, но и въпроси на нашия общественъ и националенъ животъ. Само по даденъ знакъ отъ висшата църковна управа въ села и градове презъ последно време се произнесоха много и много речи върху необходимостта отъ всенародно единство, отъ сплотеностъ, отъ единомислие, за да си помогнемъ въ това време, пълно съ неизвестности. Ние не знаемъ, дали въ страната ни има по-постоянна и по-работлива учителска катедра отъ църковната (въ и извънъ храма Божий). За тая дейностъ никой не споменава. Пъкъ и нѣма нужда да се споменава въ вестницитъ, защото тя не е нѣщо извънредно, а най-редовната работа на Църквата и на църковнитъ люде при изпълнение на дълга имъ. Е, за други речи, които се произнасятъ, трѣбва да се отбележи, понеже сж нѣщо извънредно. Но следъ нашия полезенъ трудъ, следъ като се мжчимъ да изпълнимъ дълга си къмъ народа и родината ни, имаме право да очакваме, ако не похвала и насърчение, поне да не бждемъ упрекувани, че сме били бездействували, както неотколе отъ една авторитетна трибуна се заяви. А защо се заяви това? Вѣроятно, защото заявителтъ, а като него има мнозина, не си е далъ трудъ да се осведоми за добрата работа на Църквата.

Дали сж нѣщо съвсемъ незначително обиколитъ, които нашитъ архиереи правятъ по села и градове, и вредомъ поучаватъ и наставляватъ народа? А само презъ миналата есенъ, до късна есенъ, въ цѣлата страна сж били посетени отъ архиереитъ ни около 500 селища. Сега ще пукне пролѣтъ и тѣзи обиколки пакъ ще продължатъ. Но и тая работа се не вижда отъ ония, които не искатъ или не могатъ да я видятъ. Съ какво право, обаче, ставатъ сждници? Сждътъ трѣбва да е безпристрастенъ, а за да бжде такъвъ, не трѣбва да изхожда отъ лично разположение къмъ Църквата

и църковнитѣ деятели, но отъ наличнитѣ данни.

Нѣкои хора, види се, искатъ да имъ се навре въ очитѣ извършеното, за да го признаятъ. Но не го ли видятъ, не го ли чуятъ, то за тѣхъ не сжществува. Сами пъкъ трудъ си не правятъ да се осведомятъ, преди да влѣзатъ въ ролята на сждници.

Не бѣ отколе, въ единъ сериозенъ вестникъ изподъ едно културно перо бѣ излѣзла забележката, че нашата Църква бездействувала, докато сектантскитѣ общества уреждали сказки и беседи. Какъвъ бѣше изводътъ? — Че Църквата не трѣбва да спи и да иска други да я бранятъ, а сама да се заеме съ собственото си дѣло. Горе-долу такъвъ бѣ изводътъ. Но отде знае авторътъ на бележката, че Църквата бездействува, докато другитѣ религиозни общества работятъ? Доказателството е на ржка: въ вестницитѣ редовно се обявяватъ сказкитѣ и проповѣдитѣ, които се държатъ въ салонитѣ на тѣзи общества, а за сказки и проповѣди въ църквитѣ и църковнитѣ ни салони не се споменава. Следователно, нѣма ги. Това доказателство нищо не доказва. Или, ако нѣщо доказва, съвсемъ не и тезата на въпросната бележка, а друго — за него по-добре да мълчимъ. Та нима е толкова невъзможно да се узнае, дали тукъ, въ столицата, църковнитѣ амвони нѣмѣятъ и църковнитѣ катедри мълчатъ? Никакъ не е невъзможно, но се иска воля за безпристрастие, когато ще се заема сждническа поза. Другъ въпросъ е — защо тия проповѣди и сказки не се обявяватъ. На него нѣма да се спираме, защото е безъ значение въ този случай, който ни занимава. Щомъ нѣкой иска да изкаже мнението си и да осведоми обществото, той е длъженъ да знае фактитѣ, и точно да ги знае. Нали, божемъ, се създава безпристрастно и правилно осведомено обществено мнение?

Пъкъ, най-подире, справедливо ли е да се прави такова общо заключение за *цѣлата Църква* отъ случайната и неправилна осведоменостъ върху положението въ столицата? Нима наистина цѣлата Църква бездействува и мълчи въ едно такова отговорно време? Така биха се питали нѣкои отъ тия, които не сж особено усърдни богомолци и не стоятъ близу до църковния животъ, за да знаятъ колко-годе какво се върши въ цѣлата наша Църква. Точно такова е впечатлението отъ упрека, който незаслужено ни се направи. Подъ това впечатление много хора, просвѣтени, но не църковни, добросъвѣстно започнаха да запитватъ: — „Защо мълчите? Вижте сектантитѣ! Ето, въ тоя и тоя вестникъ се написа, че Църквата мълчи!“

Други пъкъ, пакъ добросъвѣстно, но съ зядливостъ, подметатъ: — „Прочетохте ли? Църквата мълчи, бездействува, спи“. Трети потриватъ ржце, самодоволно се подсмиватъ, като че ли искатъ да рекатъ: — „Това е то Църквата на православния български народъ. Нали ви казахме...?“

А въ това сжщото време Църквата на нашия народъ работи, поучава, твори. Нека да не виждатъ нейното дѣло, нека да не ѝ отдаватъ признание за извършеното, нека, ако щатъ, да я отричатъ — воля имъ! — тя нѣма да се обесърдчава, защото отъ никого нищо не очаква, когато служи на Бога и на земното и вѣчното благо на своето паство.

Тукъ наскоро въ единъ вестникъ случайно бѣ намѣрилъ достъпъ единъ господинъ, за да охули българския селянинъ, този сжщиятъ селянинъ, който съ труда си храни всички ни. Но селянинътъ нехае

за такива господа, хичъ го не е еня — той работи българската земя, труди се и се радва на труда си, пъкъ комуто се ще, нека да го нарича ленивецъ.

Така се случва и съ насъ. Но който е на духовната и обществената нива и я работи, той ще извърне глава, ще погледне своитѣ критики и обвинители, каквито и да сж тѣ, и пакъ ще се заеме съ своя трудъ. Защото само отъ труда, върху който почива Божието благословение, може да се очаква полза.

Но нѣкои критики на църковния животъ отиватъ твърде далече, като не държатъ никаква смѣтка за действителното положение. Като че ли особено имъ допада да се движатъ по линията на сравненията, но лесно се подхлѣзватъ съ глава надолу. За тѣхъ ще продължимъ въ единъ отъ следващитѣ броеве.

Д-ръ Кирилъ Марковъ.

Цель и значение на поста.

„Постящеся, тѣлеснѣ, постимся и духовнѣ“¹⁾.

Настъпва времето на Великия постъ, когато трѣбва да очистимъ, да обновимъ и нашитѣ души и нашитѣ тѣла за достойно посрѣщане на великия празникъ Възкресение Христово.

А какъвъ трѣбва да бжде тоя постъ, въ какво трѣбва да се заключава, съ какви упражнения той трѣбва да се съпровожда?

Краткъ, но ясенъ отговоръ на тия въпроси дава църковната великопостна пѣсенъ: „Постящеся тѣлеснѣ, постимся и духовнѣ“. Споредъ тая пѣсенъ, която вѣрно отразява духа и смисъла на Христовото учение, постътъ трѣбва да бжде въздържание не само отъ страна на тѣлото, но и отъ страна на духа, ограничаване потрѣбноститѣ, влѣченията и страстнитѣ желаня както на едно, така и на другото; постътъ трѣбва да бжде училище на умѣреностъ, на въздържание, на тренировка за цѣлото човѣшко сжщество. Погледнете само отъ тая страна на поста, представете си при това всичкото онова зло въ нашия животъ, което се предизвиква отъ нашата невъздържаностъ, разпуснатостъ, отъ нежеланието да следимъ себе си, да се въздържаме, да си отказваме нѣкои нѣща, да се ограничаваме отъ други, да принуждаваме себе си къмъ трети, — и вие ще разберете, че това велико установление, волещо своето начало отъ незапомнени времена и до сега поддържано отъ Църквата, е необходимо за човѣка, е благодетелно, цѣлбно, спасително за него.

Нѣма да е преувеличение, ако кажемъ, че повечето отъ бедитѣ и нещастията въ нашия животъ произлизатъ отъ нашата невъздържаностъ, отъ нашето неумение, — въ едни случаи, отъ нашето нежелание, — въ други, да ограничимъ, да задържимъ, да спремъ себе си. Огледайте се около себе си, потърсете около себе си сквернословци, завистници, клеветници, чревоугодници, развратници, бездѣлници! . . . Вие мислите: тѣ сж се родили такива? Не! Ако огъ рождение и да сж унаследили отъ родителитѣ си нѣкои предразположения къмъ едни или други пороци, едни или други лоши качества, то тѣ сж могли следъ това съ духовни трудове, съ внимателно наблюдение и

¹⁾ „Постейки тѣлесно (т. е. съ тѣлото си), нека постимъ и духовно!“ — стихира презъ първата седмица на Великия постъ.

съ упорна работа надъ себе си да победятъ тия предразположения, да развиятъ въ себе си противоположни добри качества и да избѣгнатъ разяждащитѣ ги сега пороци. Но тѣ не сж работили надъ своята душа, давали сж свобода на злитѣ свои желанія, на лошитѣ свои наклонности, позволявали сж на тия наклонности — безпрепятствено да се проявяватъ, и на тия желанія — да се превърнатъ въ страсти... И сега тѣ сж роби на своитѣ страсти.

Отидете въ кръчмитѣ, въ кафе-шантанитѣ и въ други отъ подобенъ родъ заведения, вгледайте се въ влизачитѣ и излизачитѣ оттамъ! Между тѣхъ ще видите хора съ изгаснали погледи, съ отекли лица, съ заплиташъ се, сквернословещъ езикъ, които не съзнаватъ онова, що сами говорятъ, не познаватъ близкитѣ лица; едни отъ тѣхъ пропиляватъ трохитѣ, нуждни на семейството имъ, други, облѣчени въ дрипи, забравили труда и търсеши бездѣлие, изяждатъ чуждия трудъ и губятъ последнитѣ свои сили. Ако всички тия хора на време бѣха се опомнили, на време бѣха се заели съ работа надъ себе си, бѣха се въздържали, не бѣха дали воля на своитѣ недобри пориви и желанія, — тогава едни отъ тѣхъ не биха разорили своитѣ семейства, други не биха дошли до такова състояние, когато животнитѣ биватъ по-чисти, по-разумни и по-полезни отъ човѣка.

Отидете въ тъмницитѣ и въ затворитѣ, погледнете на затворенитѣ тамъ престѣпници: крадци и разорители на чуждото благополучие, които сж лишавали другитѣ отъ миръ и покой и сж изгубили своята честь, добро име и свободата си; погледнете на разбойничитѣ и убийчитѣ; разпитайте за тѣхния животъ, разузнайте, какъ тѣ сж дошли до престѣпленията, които сж ги довели въ тъмницата, — и вие ще дойдете до сжщия изводъ: ако всички тия лица, преди да се развратятъ и озвѣрятъ, по-внимателно бѣха се отнасяли къмъ своето душевно състояние и по-строго къмъ своитѣ постѣпки, ако бѣха отстранявали отъ себе си недобритѣ мисли и желанія, бѣха пазили сърцето си отъ развратъ, ако въ благоприятно време бѣха налагали на себе си и постъ тѣлесенъ и постъ духовенъ, то тѣ не биха били включени въ числото на ония, чието мѣсто въ тоя животъ е въ тъмницитѣ, а въ бждешия, ако се не опомнятъ и разкаятъ, въ други мѣста на мжчение.

Работата надъ самия себе си, постягането себе си, въ едни случаи — ограничението, въ други, — подбуждането, въ трети — обновлението на себе си, сж необходими за човѣка. Безъ всичката тая работа не може да се развива, както следва, неговиятъ животъ. Музикантътъ отъ време на време трѣбва да постяга струнитѣ на своята цигулка, иначе цигулката ще се развали и ще начене да издава несъответстващи звуци. Когато на нѣкой металъ се покаже ржжда, — нея по-скоро я очистватъ; оставена безъ внимание, тя може дълбоко да проникне, да се разпространи по цѣлия предметъ и да го направи негоденъ. Атлетитѣ и борцитѣ ежедневно повтарятъ своитѣ гимнастически упражнения, за да не ослабѣятъ тѣхнитѣ мускули, а тѣлото имъ да не загуби полвижността си. Сжщото нѣщо иска и човѣшкиятъ организъмъ. Човѣкъ отъ време на време трѣбва да обтяга благороднитѣ струни на своята душа; трѣбва внимателно да следи, да не би тя се покрие съ ржжда, да не би да се вмъкне въ нея грѣховната гнилота и да би да я разяле; трѣбва постоянно да упражнява въ добро всички сили на душата, да предпазва своето тѣло отъ леностъ, както и отъ развитието въ него на разни гибелни страсти.

Разбира се, това трѣбва да става не само презъ време на поститѣ, а всѣки денъ, всѣки часъ, презъ цѣлия животъ на човѣка-християнинъ. Той е длъженъ всѣкога да помни думитѣ на Апостола: „Всичко ми е позволено, ала не всичко е полезно“ (1 Кор. 6, 12); „грижитѣ за плътта не превръщайте въ похоти“ (Римл. 13, 14); „гледайте, колко внимателно трѣбва да постживате: не като неразумни, а като мждри... недейте бива неразсждливи, а разпознавайте, що е воля Божия“ (Ефес. 5, 15, 17); „азъ казвамъ: живѣйте духомъ, и не ще изпълнявате прищѣвкитѣ на плътта. Защо плътта желае противното на духа, а духътъ — противното на плътта; тѣ се противятъ единъ другиму“ (Гал. 5, 17) и други подобни мѣста. Човѣкъ всѣка минута трѣбва да помни, че той е погорно, богоподобно създание, на което отъ Твореца сж дадени особени сили и е посочена висша цель — постоянно да усъвършенствува себе си и всичко около себе си, и отъ което въ свое време ще се поиска отчетъ за всичко, което му е дадено и за всичко направено отъ него. Но човѣкъ може да се отвлѣче отъ самонаблюдението, отъ самоизпитанието, отъ работа надъ себе си, може да ги ослаби, а даже и съвсемъ да ги остави. Предвидъ на всичко това Църквата сама идва на помощъ на човѣка.

Като нѣкоя многогрижлива и опитна майка, тя сама установява опредѣлени времена, презъ които вѣрващитѣ да се самоутвърждаватъ въ доброто: задължава ги въ тия срокове упорито — и тѣлесно и духовно — да се въздържатъ и да се очистватъ, та, чрезъ тия предпазителни подвизи, следъ като приучатъ своята воля къмъ спасителни упражнения, да не ги оставятъ и въ по-къснешно време и чрезъ тѣхъ да усъвършенствуватъ своитѣ души, своя животъ, и тукъ на земята благочестиво да живѣятъ и къмъ небесното царство да се приближаватъ.

Между тия подвизи презъ поста Църквата поставя на първо мѣсто запрещението на блажна храна, въздържане на тѣлото. На запознатия съ духовния животъ е ясно, защо Църквата постягла така. Споредъ учението на св. Отци и учители на Църквата, плѣтоугажлането указва силно влияние на душата: то прави човѣка нахяленъ, изгонва отъ душата му Божия страхъ. „Попиталъ настоятелтъ на едно общежитие Ава Пимена: „Какъ да придобия страхъ Божий?“ Ава Пименъ му казалъ: „Какъ можемъ да придобиемъ страхъ Божий, когато нашиятъ коремъ е станалъ нѣщо като сиренарски складъ и като бѣчва съ месо или риба!“

Но, естествено, единъ само тѣлесенъ подвигъ е малко, не е достатъченъ: необходима е още и духовна борба съ всичко недобро, което се е загнѣздило въ нашата душа; нужно е да изкоренимъ страститѣ, да отслабимъ пороцитѣ; нужно е да се упражняваме въ доброто и полезното; нужно е, щото въ време на постния подвигъ, съединенъ съ молитва и съ непрестанно помнене Божия законъ, човѣкъ да се приучи къмъ борба съ злото и съ очистени чрезъ тоя подвигъ душа и тѣло да излѣзе готовъ и вдѣхновенъ за чиста и света работа въ нашия грѣшенъ свѣтъ.

Ще завършимъ нашитѣ разсждения за поста съ чуднитѣ слова на великия иерархъ св. Иоанъ Златоустъ: „Честь на поста съставлява, — говори той, — не въздържанието отъ храна, но отдалечаването отъ грѣховетѣ, така че оня, който ограничава поста само въ въздържане отъ храна, такъвъ по-скоро го безчести. Ти постишъ? — Добре, докажи ми това съ дѣла. Съ какви дѣла — питашъ ти? Ако видишъ

беденъ, дай му милостиня; ако видишъ врага си, примири се; ако видишъ своя приятелъ щастливъ, не му завиждай. Нека постятъ не само устата, но и зрението, и слухътъ, и краката, и ржцетъ, и всички членове на нашето тѣло. Нека постятъ ржцетъ, като се пазятъ чисти отъ грабежъ и алчностъ къмъ богатства. Нека постятъ краката, като престанатъ да ходятъ на противозаконни зрелища. Много безсмислено би било по отношение на ястията да се въздържа човѣкъ и отъ позволена храна, а съ очитъ си да изпожда и онава, което е запретиено. Нека пости и слухътъ; а постътъ на слуха ще бжде това: да не приема, да не слуша злословия и клевети: „Не обръщай — говори се въ св. Писание — внимание на празенъ слухъ!“ (Изх. 23, 1). Нека и езикътъ пости отъ сквернословие и ругатни. Каква полза, ако се въздържае отъ птици и риби, а братята си хапемъ и ядемъ? Защото злословиятъ яде братовото си тѣло, гризе плътта на ближния си*.

И тъй, „постящеся тѣлеснѣ, постимся и духовнѣ!“

Протопрезвитеръ *Георги Шавелски*.

Освободителната ни епоха.

(По случай празника на Освобождението).

Въ развитието на всѣки народъ, покрай горчивитъ изпитания, които сждбата му отрежда, има моменти на силно вътрешно, взаимно приобщаване, моменти на всестраненъ подеъмъ и пълно духовно откровение. Такова богато, творческо време въ живота на нашия народъ, следъ дългото тежко чуждо иго, е безспорно епохата на възраждането и освобождението ни.

Презъ мрачните вѣкове на двойното робство народътъ ни, благодарение на монастирскитъ келии и черквици, не загуби своето народностно самосъзнание, нито пъкъ се примири съ чуждото владичество. Той не преставалъ да се стреми къмъ свободата; надъ земята му въ тжжнитъ дни на политически и духовенъ гнетъ се носѣлъ единъ духъ на бунтарство и непримиримостъ, владѣло едно дълбоко, вътрешно безпокойство, което въ различни времена различно се проявявало въ отдѣлнитъ български покрайнини. Следъ покоряването на Балканския полуостровъ отъ турцитъ за първи пътъ едва къмъ края на XVI вѣкъ българскиятъ народъ направилъ опитъ около гр. Търново да се освободи. Деветдесетъ години по-късно (1688) тоя опитъ се повтаря около днешния градъ Фердинандъ, тогава Кутловица. А презъ втората половина на XVIII в. и презъ XIX в., до общонародната дейностъ на Раковски отъ 1860 година, сж станали 13 възстания и опити за освобождение. Бърческиятъ и свободолобивъ духъ на българина-робъ особено се повишилъ и засилилъ отъ мощнитъ обществени движения за независимостъ, просвѣта и национално сцепление, които по това време разтърсвали Европа, както и отъ зачестилитъ национални борби въ турската империя. Народътъ ни съ по-голъма самоувѣреностъ и по-смѣло започналъ да изявява своето национално съзнание. Идеята за национална българска Църква, чрезъ искане за родно духовенство, се превърнала въ борба за национална Българска църква. Тази борба се смѣтала като борба за свободенъ националенъ духъ. Разрешението на църковния въпросъ на народнитъ ни дейци бѣше нераздѣлно свързанъ съ по-крайнитъ по-

литически искания за пълно национално освобождение. И тѣ не се излѣгаха въ своитъ предвиждания. Следъ седемъ години свободенъ църковенъ животъ изгрѣ надъ земята ни и сияйната зора на национално-политическата свобода.

Българскиятъ народъ излѣзна отъ мрака на петвѣковното робство и издигна трето свое царство отъ тжжнитъ пепелища на разрушението и тиранията. И за това епохата на нашето освобождение съ право се счита като олицетворение на най-стихийна народностна мощъ и енергия. И наистина, едва ли има друга епоха по-плодотворна и по-напрегната отъ нея. Страницитъ на историята ѝ сж изпълнени съ такива свѣтли имена и чутовни подвизи на героизъмъ и саможертва, които винаги ще бждатъ като най-чисто и свѣтло знаме на иднитъ ни поколѣния въ устрема имъ да строятъ сградата на родината въ мощъ и величие.

Презъ третото царство ние преживѣхме сътресения, които бѣха естествена последица на една отчуждена отъ духа и традициитъ на нашето историческо минало политика. И ако държавата ни можа да излѣзне невредима отъ тия тревожни моменти, то това е историческа заслуга изключително на усилията на ония нейни водачи, които носѣха въ гърдитъ си свещения пламѣкъ и идеализъмъ на безкористния възрожденецъ-будителъ и освободителъ. Ето защо, въ повика на нашето бурно и сждбоносно време да се проникнемъ отъ духа на тази вулканична епоха, за да преобразимъ своето вътрешно битие, има една настойчива нужда и дълбокъ исторически смисълъ. Трѣбва да се вслушаме въ шепота на родното ни епично минало, за да се подготвимъ достойно да завършимъ процеса на пълното освобождение и обединение на всички българи.

Свещеникъ Илия п. Николовъ.

Не бойте се!

Известна е приказката за пжтника, който срещналъ чумата. Той я запиталъ, на кжде отива. Тя му отговорила, че отива въ Багдатеъ, за да умори 5,000 души. Следъ известно време пжтникътъ пакъ срещналъ чумата. Сега тя се връщала отъ Багдатеъ. Пжтникътъ я запиталъ, колко жертви е вземала. Тя му отговорила, че жертвитъ сж всичко 20,000 души. — Зашо не си последователна съ себе си? — рекълъ ѝ пжтникътъ. Ти ужъ каза, че ще вземешъ само 5,000 души, а ето, че си взела 20,000 души. — He! Азъ уморихъ само 5,000! — отговорила чумата. — Останалитъ ги умори страхътъ.

Мнозина умиратъ и ще умиратъ отъ днешната чума на войната: едни отъ бомби, други отъ задушливи газове и куршуми, трети отъ лишения и болести и пр. Но мнозина ставатъ и ще ставатъ жертва на страха отъ войната.

Всѣки народъ днесъ се грижи за своята „противовъздушна отбрана“. Но необходима е и духовна „противовъздушна отбрана“. Тя е сжщо тъй важна, както и първата. И дори въ много отношения е по-важна, защото при първата защита ние гледаме да се спасимъ отъ бомбитъ на неприятеля, които той хвърля отвънъ, отъ небето. При втората защита неприятелътъ е въ самитъ насъ и хвърля своитъ бомби съ голъма точностъ и сигурностъ. Това сж бомбитъ на страха и малодушието.

Страхътъ е едно примитивно чувство, което има

всѣки човѣкъ. Че човѣкъ, при разни случаи, се плаши, е нѣщо твърде естествено. Че и ние днесъ се плашимъ отъ ужаситѣ на днешната война, е сжщо твърде естествено. Но какво трѣбва да бжде отношението на християнина къмъ страха?

И християнинътъ, като смъртно същество, изпитва сжщо страхъ отъ ужаситѣ на войната. Но за разлика отъ езичника и невѣрующия, неговиятъ страхъ не е панически, а е импулсъ за по-силна вѣра и по-смѣло държане. И, наистина, какво може да бжде опасно и страшно за християнина, който вѣрва въ всемогъществото на Бога и въ безсмъртието на душата? „Бжде твърди и храбри, не се бойте (не се ужасявайте), нито се страхувайте отъ тѣхъ, защото Господь, Богъ твой, Самъ ще тръгне съ тебе, и нѣма да отстъпи отъ тебе и нѣма да те остави“, се казва въ Второз. 31, 6. „Не бой се (Израилю), защото Азъ съмъ съ тебе, не се смущавай, защото Азъ съмъ Богъ твой; Азъ ще те укрепя и ще ти помогна, и ще те поддържа съ дѣсницата на Моятъ правда“. „Азъ съмъ Господь, Богъ твой; държа те за твоята дѣсна ржка, казвамъ ти, „не бой се, Азъ ти помагамъ“ (Ис. 41,13). „И не бойте се отъ ония, които убиватъ тѣлото, а душата не могатъ да убиятъ; а бойте се повече отъ Оногова, Който може и душата и тѣлото да погуби въ геената“ (Лук. 12,4). „Не бой се, малко стадо! Понеже вашиятъ Отець благоволи да ви даде царството“ (Лук. 12,32).

Цитатитѣ отъ св. Писание, които зоватъ къмъ бодростъ и безстрашие, сж много. Ние бихме могли да приведемъ още много повече, но и тѣзи сж достатъчни, за да се разбере психологията на религиозния човѣкъ. Тя не е пораженческа, малодушна, предателска, както искатъ да я изкаратъ нѣкои, а доблестна, смѣла и упорита, щомъ се касае за борба съ злото, за защита на една справедлива кауза. Малодушието, пораженството и подлостта сж присжщи обикновено на невѣрующитѣ и на нечестивитѣ, както се изразява Писанието. Тѣ нѣматъ твърда опора въ живота. Тѣхнитѣ грѣхове ги изпълнятъ съ страхъ и трепетъ. Св. Писание ни дава изобилни материали за охарактеризиране психологията на безбожника и нечестивия. Ще приведемъ нѣкои отъ тѣхъ. „Ужаси като голѣма вода ще го постигнатъ (т. е. нечестивиятъ, въ това понятие често се подразбира и безбожника. Б. н.); ношемъ ще го грабне буря“ (Иов. 27,20). „Тамъ ще се уплашатъ тѣ отъ страхъ (дето нѣма страхъ), защото Богъ е въ рода на праведнитѣ“ (Пс. 13,5). „Нечестивецътъ бѣга, когато никой го не гони, а праведникътъ е смѣлъ като лъвъ“ (Притч. 28,1).

И днешната война ни дава изобилни примѣри за една характеристика на днешния отдалечилъ се отъ Бога модеренъ човѣкъ. Колко жалкъ е той въ своята уплаха предъ перспективата, че тази война може да разруши неговитѣ идоли: богатство, слава, тѣлесна красота, обществено положение и пр. Мнозина днесъ, кланящи се на тѣзи божества, не могатъ да си представятъ, наприм., че могатъ да се лишатъ отъ своята голѣма месечна рента, отъ луксозната обстановка, въ която живѣятъ, отъ своитѣ автомобили, почести, слава. И най-ужасното, че нѣкой заблуденъ куршумъ, че нѣкое парче отъ бомба, може да тури край на тѣхния веселъ и щастливъ животъ. Какъвъ ужасъ! Какво отчаяние! Тия хора сж най-безутешни и най-нешастни днесъ, защото не вѣрватъ въ нищо друго, освенъ въ своето земно благополучие.

Единъ симптоматиченъ белегъ за люде съ такъвъ менталитетъ бѣха и надпреварванията на нѣкои у насъ

при запасяванетоъ съ разни нѣща. Трѣбваше човѣкъ да наблюдава какви подплашени човѣшки стада се движеха на нѣколко пжти изъ нашата столица, напримѣръ. Това бѣ въ началото на войната, повтори се и се повторети нѣколко пжти следъ това. Едно страшно тичане, лутане и блѣскане за . . . *запасяване*, съ какво ли не! Добре, че се намѣси властта своевременно, за да успокои подплашенитѣ и, най-важното, за да вдѣхне вѣра у ония, които нѣматъ излишни срдства за запасяване, че държавата нѣма да остави своитѣ граждани на произвола на случая. Не искаме да кажемъ, че трѣбва да бждемъ безгрижни и лекомислени. Все известни мѣрки се налагатъ, но разумътъ, спокойствието и, най-важното, съзнанието за една обща сждба въ изпитанията, трѣбва да бждатъ девиза на всѣки народъ днесъ. Какъвъ е този егоизъмъ да нагрупашъ повече отъ своя ближень, та когато, не дай Боже, той почне да гладува и да ходи босъ, ти да си добре? Не е ли това вече равносилно на предателство? На такива господа ще ни се да извикаме: Не се лутайте и не се суетете! Колкото и запаси да нагрупате, и на васъ нѣма да бжде добре, ако, — не дай Боже, на цѣла България не ще бжде добре.

А на цѣлия български народъ, ще ни се да извикаме: Не бой се, български народе, защото твоята кауза е права и защото ти винаги си се надявалъ на Божията подкрепа. Надявай се и сега! Бжди готовъ, за да отстоишъ правата си! Богъ ще ти помогне.

Ст.

Вѣрата на Левски.

(По случай 68 годишнината отъ обесването му).

Свободата е насжщната храна на човѣшкия духъ. И не се прекалява, като се казва, че свободата е равноценна на живота. Само съ такова разбиране на свободата, като върховно благо за човѣка, можемъ да си обяснимъ, защо за нейното извоюване сж се проливали и се проливатъ рѣки отъ човѣшка кръвъ, а предъ нейния олтарь сж положили самоотвержено живота си най-великитѣ синове на човѣчеството. Свободата е най-благоприятната почва, на която правилно расте и дава добри плодове човѣшкиятъ духъ. Тя е въздухътъ, що диша всѣко истинско творчество и духовенъ растежъ. И за това, тамъ, кждето робскитѣ вериги на тиранията сковаватъ живота, нѣма културенъ напредкъ, а страшно духовно мъртвило трови цѣлия животъ. *Ето защо, борбата за свобода е била винаги кървава и жестока. По своя смислъ и значение тя е била борба за животъ.*

Тази борба е добре позната на нашия народъ. Само то географско положение на страната ни е способствувало, щото той често съ оржие въ ржка да отстоява своята свобода. За жалость, българскиятъ народъ цѣли вѣкове подъ редъ е трѣбвало да пие отъ горчивата чаша на черната робия, но нейнитѣ отрови не сж могли да убиятъ въ неговата душа любовта и устрема му къмъ свободата. Презъ всичкото време на петвѣковното турско робство той непрестанно прави опити да извоюва своята свобода. Въ тѣзи епична борба за свободата нашиятъ народъ проявя нечувана храбростъ и разкри неизчерпаема енергия и сила на своя духъ. Въ нея много достойни негови синове обезсмъртиха имената си и станаха идеалъ на подрастващитѣ поколения.

Единъ отъ тѣхъ, образътъ на когото блести съ

ореола на истински апостолъ и светецъ, е Дяконътъ Василь Левски. Великото дѣло на апостола на българската свобода и неговата героична смъртъ сж несъмнено въ зависимостъ отъ неговия характеръ и мирогледъ. А това, което у Левски най-много пленява, е силата на неговия характеръ и нравствената му чистота. Тази истина признаватъ още неговитѣ съвременници. Така напримѣръ, Христо Ботевъ въ писмото си до К. Тулешковъ, като предава впечатленията си отъ Василь Левски, пише: „*Приятельтъ ми Левски, съ когото живѣемъ, е нечуть характеръ*“ *Приятно е човѣку да живѣе съ подобни личности.* Рѣдкото съчетание на толкова много добродетели въ характера на Дякона, правятъ личността му наистина изключителна. И съ право творческиятъ характеръ на Левски е соченъ за образецъ на положителния характеръ на българина. „Въ желанието ни да установимъ образа на съвършения българинъ въ лицето на нашитѣ именити люде, ние безъ колебание се спираме на Василь Левски“, пише д-ръ Зах. Захариевъ¹⁾

Запитаме ли се, обаче, на какво Левски дължи силата на своя характеръ, и проследимъ ли пѣтя на неговото формиране, ще намѣримъ само единъ отговоръ: *на вѣрата му въ Бога.* Това твърдене ще се види странно за тѣзи изследвачи на Левски, които търгашки спекулиратъ съ два факта изъ живота му: събличане на расото и залавянето му. То ще се види дори и глупаво на онѣзи изследвачи на епохата на възрождането и освобождението ни, които, въпрѣки неоспоримитѣ исторически факти, се опитватъ да умаляватъ и отрекатъ голѣмото значение на родната ни Църква за упазване на националната ни свѣсть и духовното ни пробуждане. За тѣхъ материалното възмогане на българското еснафство въ Огоманската империя е магическата прѣчка, съ която обясняватъ всички прояви презъ тази най-свѣтла епоха отъ миналото ни. Съ своето кжогледство тѣ отричатъ и дѣлото на отца Паисия (когото често наричатъ само Паисий) като отхвърлятъ преценката, която дава за него и Иречекъ, и проф. Златарски. Но на озлоблението винаги е присъще кжогледството.

За потвърждение на нашата теза, че вѣрата на апостола за свободата Левски е здравата основа на неговия характеръ, ние бихме могли да приведемъ обиленъ фактически материалъ, който недвусмислено убеждава, но понеже мѣстото ни не позволява, ще се задоволимъ само съ нѣкоя извадка отъ неговитѣ писма.¹⁾ Интересъ би представлявало да се проследи какво влияние е имало и какъ се е отразило върху духовното развитие на Левски учението на Исуса Христа, съ което той е билъ закърменъ още отъ детски години. Но това би могло да стане въ отдѣлно изследване.

Както е известно, преди да стане дяконъ, младиятъ Василь Ивановъ стоялъ 7—8 години монастирски послушникъ, като неговъ духовенъ попечителъ (старецъ) е билъ вуйчо му, иеромонахъ хаджи Василий, представителъ на Хилендаръ при Карловския манастиръ. Едно отъ първитѣ послушания на младия Василь е било безспорно това, да се научи да чете, пише и пѣе. Въ това послушание той е положилъ особено старание, първо, защото по природа билъ ученолюбивъ, и второ, защото вуйчо му обещавалъ, че ще го изпрати да се учи въ Русия. И така, първитѣ уроци по своята грамотность Левски е започналъ съ

изучаване възвишеното учение на Христа, четейки Евангелието и Апостола. Въ впечатлителната и отзивчива душа на даровития младежъ думитѣ на Христа за любовъ и всеотдайна служба на ближния сж направили таково силно впечатление, че тѣ за винаги сж опредѣлили живота му. Презъ 1858 г. послушникътъ Василь Ивановъ бива постриганъ за иеродяконъ подъ името Игнатий. Дяконството е допаднало на Левски. „И на самия Левски, говори нашиятъ именитъ писателъ Т. Г. Влайковъ, изглежда, сжщо ще да е билъ присърдце духовниятъ санъ. Свързанъ отъ толкова години съ черковниятъ животъ, като г л а с о в и т ъ пѣвецъ, той билъ много набоженъ и проникнатъ билъ отъ мистиченъ духъ.“²⁾ Въ този именно периодъ на послушничество и дяконство сж били положени въ душата му семената на онѣзи голѣми добродетели, отъ които по-късно се оформява неговата упорита воля и високо нравственъ характеръ.

Самото скжсване съ духовното звание не е изразъ на вътрешно разочарование и изгубване на вѣрата въ Бога, а е желание да служи на своя поробенъ народъ по другъ начинъ, революционенъ, който най-много е допадалъ на неговия темпераментъ и природа и който е несъвмѣстимъ съ расоносеното. За нѣкакво вътрешно раздвоение въ душата на Левски не може да се говори. Първата половина на неговия животъ, църковната му служба, е логическа предпоставка на неговата по-сетнешна революционна дейность. Идеитѣ, които сж назрѣвали въ душата на младия Дяконъ, четейки съ вошеница въ рѣка евангелския разказъ за Голготския подвигъ и саможертвата на Богочовѣка — Освободителя на човѣчеството отъ черната робия на грѣха, сж израстнали и дали плодъ въ втората, практическата частъ отъ живота му. Борбата за свободата на роба той е схващалъ като свещена борба, която е не по-малко угодна Богу отъ службата въ олтара. Това свое убеждение той е изразилъ въ едно отъ своитѣ писма до чорбаджи Генчо Милевъ, отъ Карлово. „*Човѣка е благословенъ отъ Бога да бжде господарь съ всичкитѣ си права и отъ Бога му се налага и първата му длѣжность, да мисли за народа си*“ *И въ Евангелието нали казва: Човѣче! трѣбва да работишъ за народатси до смъртъ и сичко да жѣртвувашъ занъго. Ако ти умрѣшъ, нали и Азъ за тебе ся распахъ“.*

И наистина, презъ всичкото време на своята тежка революционна дейность и въ всички срещнати трудности неговиятъ духъ е окрилянъ отъ вѣрата въ Бога. Той вѣрва, че великата идея, която е завладѣла съзнанието му, да организира общонароденъ бунтъ въ България, ще може да осъществи, ако Богъ благослови дѣлото. („*И ще го направа ако рече Богъ*“) А въ своя литературенъ опитъ-пѣсенъ той пише:

Чуй мамо какъ затрѣбва тойзи гласъ
за кървѣвъ бой

Но вишний нѣкъ ни зъщицава

Както прави всегда Той.

Упоритостта на волята му и храбростта му черпятъ жизнени сокове отъ вѣрата му въ Бога и тържеството на абсолютната правда въ историята и живота. Търпението, съ което той посрѣща несгодитѣ и трудноститѣ на своя пѣтъ, напомня търпението на св. апостолъ Павла. Само че, докато великиятъ Христосъ апостолъ понася търпеливо всички страдания заради вѣрата му въ Христа и Неговата правда, ле-

¹⁾ Радио-прегледъ брой 20, 23, II, 1941 г.

²⁾ Повечето отъ цитатитѣ правимъ по книгата на Димитъръ Т. Страшимировъ „*Василь Левски*“ (животъ, дѣла извори) т. I, София, 1929 г.

³⁾ Възпоменателна книга на Василь Левски, Хр.Борина и Вичо Ивановъ, Пловдивъ 1937 г. стр. 78.

⁴⁾ Д.Т.Страшимировъ, Василь Левски, (извори,) стр.67.

гендарният апостолъ на българската свобода безропотно понася всички лишения и несгоди заради правдата на своя поробенъ народъ, която въ неговото съзнание, както споменахме вече, се покрива съ правдата Божия. Смѣлостта на Левски, която е свързала съ името му много легенди, има сжщо опора въ Бога и по-особено въ вѣрата му въ безсмъртието. „Левски бѣше смѣлъ и неустрашимъ. Въ критически времена на живота си той не губѣше присѣствие на духа“, — свидетелствува неговиятъ съвременникъ Димитъръ Пъшковъ. Несъмненъ фактъ е, че религията, вѣрата въ Бога е една отъ важнитѣ психологически основи на храбростта. По-храбъръ е предъ смъртта този, който вѣрва въ безсмъртието, отколкото онзи, който е убеденъ, че животътъ се изчерпва само тукъ на земята. Въ безстрашието на Левски и неговото твърдо държане предъ сжда не е трудно да се откриятъ елементитѣ на храбростта и хладнокръвието, съ което първитѣ християни сж посрѣщали смъртта.

Друга страна отъ неговия характеръ е безкрайната му любовъ къмъ хората, безкористно служене и самопожертвувателност. Въ писмото си до Филипъ Тотя отъ 23. III. 1871 г. Левски дословно пише така: „Нія сме жждни да видимъ Отечеството свободно, па ако щѣтма нарѣди да паса и паткитъ! . . . На драго сърце трябва да обичаме, оногова, който ни покаже погрѣшката“. . . „Азъ съмъ се обещалъ на Отечеството си жертва за освобождението му, а не да бжда кой знай какъвъ“. . .¹⁾ Въ това безкористие и себеприричане на Левски се вижда одѣлотворена Христовата заповѣдъ за любовь къмъ ближния. „Никой нѣма по-голяма любовь отъ тая, да положи душата си за своитѣ приятели“, говори въ прощалната Си беседа съ Своитѣ ученици Спасителтъ (Иоан. 15, 13).

Накрай, ще отбележимъ, че презъ цѣлия си животъ Василь Левски е билъ добъръ църковникъ. Той често се отбивалъ да се моли въ Божия храмъ, като е пѣлъ на клироса любимото му източно пѣне. Презъ всичкото време на своята революционна дейностъ той е запазилъ дяконския си санъ и е приемалъ св. Причастие като духовно лице. Така напр., презъ зимата на 1872 г., предчувствувайки като че ли края на своя животъ, Левски се причастява въ Сопотския женски метохъ като дяконъ, облѣченъ въ расо, съ праметнатъ на рамо оръаръ.²⁾ Въ джобното бележниче на Левски, на вътрешната страна, на корицата, на първо мѣсто стои тропарѣтъ на св. брата Кирилъ и Методий, написанъ съ едъръ шрифтъ. Този фактъ говори, че Дяконътъ често е пѣлъ църковни пѣсни, като е свързвалъ въ едно единство вѣра и родолюбие. Така че, вѣрата на Левски въ Бога е подхранвала вѣрата му въ дѣлото, въ свободата на България. Цѣлата негова дейностъ носи върху себе си печата на тази жива вѣра и тя е най-здравата опора на неговото велико дѣло. Затова и неговиятъ девизъ е: „Богъ нека е напредъ, а българското име да е войвода“.

Хр. Иванчевъ.

¹⁾ Д. Т. Страшимировъ, „Василь Левски“ стр. 20.

²⁾ В. ж. „Християнка“, кн. 1—2 1937 г.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Св. Причастие.

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Блажениятъ Павелъ казва: „Азъ приехъ отъ Господа това, което ви и предадохъ, а именно, че Господъ Иисусъ презъ нощта, когато бѣ предаденъ, взе хлѣбъ и поблагодари, преломи и каза: вземете, яжте, това е Моето тѣло, за васъ преломявано; това правете за Мой споменъ. Взѣ сжщо и чашата подиръ вечеря и каза: тая чаша е новиятъ заветъ въ Моята кръвъ; това правете, колчемъ пиете, за Мой споменъ“ (1 Кор. 11, 23-25). Затова, ако самъ Господъ определено е казалъ за хлѣба: *това е Моето тѣло* — кой ще се осмѣли следъ това да се съмнява въ тази истина? Ако самъ Той потвърдилъ, като е рекълъ: *това е Моята кръвъ* — кой ще се усъмни и ще каже: това не е Неговата кръвъ? Христосъ нѣкога въ Кана Галилейска претворилъ водата въ вино, наподобяваще кръвта — не заслужава ли вѣра и въ това, че може да пресѣтвори виното въ кръвъ? Той, покаяниятъ на плътски бракъ, извършилъ такова необичайно чудо — не толкозъ повече ли за несъмнено трѣбва да бжде признато това, че Той дарява на синовеѣ отъ духовния бракъ да вкусятъ Неговото тѣло и Неговата кръвъ? По тази причина нека се причастяваме съ Светитѣ Тайни съ пълна увѣреностъ, че тѣ сж тѣло Христово и кръвъ Христова, защото, подъ видъ на хлѣбъ, ти се дава тѣло, а подъ видъ на вино приемашъ кръвъ, та, като се причастишъ съ тѣлото Христово и съ кръвта Христова, да станешъ сътѣлесенъ и съкръвенъ на Христа. Така ние ставаме Христоносци, понеже духовно и тѣлесно сме приели тѣлото и кръвта Христови — тѣй ставаме още и „участници въ божественото естество“, споредъ думитѣ на блажения Петъръ (2 Петр. 1, 4).

Нѣкога Христосъ, беседвайки съ иудеитѣ, рекълъ: „Ако не ядете плътта на Сина Човѣчески и не пиете кръвта Му, не ще имате въ себе си животъ“ (Иоан. 6, 53). Силата на таинството ни обяснява блажениятъ Давидъ, казвайки: „Ти приготи предъ мене трапеза предъ очитѣ на враговетѣ ми“ (Пс. 22, 5). Реченото отъ пророка има следния смисълъ: до Твоео въплъщение, демонитѣ приготвяха трапеза за човѣцитѣ — трапеза нечиста, осквернена и изпълнена съ дяволски сили; но следъ Твоео идване, Владико, *Ти си приготвилъ трапеза предъ мене*. Когато човѣкъ казва Богу: „приготвилъ ми си трапеза“ — какво друго означава това, освенъ таинствена и духовна трапеза, каквато е приготвилъ за насъ Богъ, противъ демонитѣ?! И това е напълно вѣрно, защото първата трапеза е била общение съ дявола, а втората — съ Бога. За това и Соломонъ, давайки да се разбере за тази благодать, говори въ Еклисиастъ: „И тѣй, иди, яжъ радостно хлѣба си и пий съ радостно сърдце виното си, щомъ Богъ има благоволение къмъ твоитѣ работи“ (Екл. 9,7). Думата „иди“ означава спасителна и блаженотворна покана! Затова не гледай на Св. Тайни просто като на хлѣбъ и вино, защото, споредъ Господнитѣ думи, тѣ сж тѣло и кръвъ Христови. Макаръ чувството да ти представя хлѣбъ и вино, ти, обаче, се убеждавай чрезъ вѣрата. Не сжди за нѣщата по-вкусъ, но се убеждавай съ вѣра, че несъмнено си се сподобилъ съ тѣлото и кръвта Христови!

Отъ руски — Ибр.

Синно, кога вършишъ добро, недей натяква, и при всѣки подаръкъ не оскърбявай съ думи (Прем. Сир. 18, 15).

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

У насъ, слава Богу, е спокойно!

Свѣтътъ днесъ е предъ извънредни събития, може би — най-голъмитъ и най-страшни въ историята на човѣчеството. Относителното затишие по бойнитѣ полета, вмѣсто да успокоява, е хвърлило всички въ тревога: то е зловещото затишие предъ стихийна буря, когато всичко живо, обзето отъ страхъ, търси скривалище. Всички, безъ изключение, трепетно очакватъ, че, съ пукване на пролѣтъта, даже и по-рано, ще почнатъ невидени досега кръвопролитни боеве между многомилionenитѣ войски на воюващитѣ велики държави. Въ твърде скоро време войната ще се развие до най-висшата точка на своитѣ ужаси, като ще иска съ единъ бързъ исполински ударъ да свърши своята жестока варварска игра, отъ която тя сама идва въ ужасъ. Никой не се съмнява, че подготвяната отъ толкова време експлозия, по своята убийствена и разрушителна сила, ще надмине всички досегашни експлозии, понеже взривътъ ще бжде едновременно и по суша, и по море, и по въздухъ. Като че ли приближава времето да се изпълнятъ думитѣ на Писанието: небесата съ шумъ ще преминатъ и стихитѣ ще пламнатъ (2 Петр. 3, 10), земята ще се разклати, планинитѣ ще се потресатъ и премѣстятъ, морскитѣ води ще забучатъ и ще се подигнатъ, а народитѣ ще се разфучатъ (Псал. 45). Изглежда, днешниятъ свѣтъ не иначе ще бжде обновенъ, освенъ като бжде залѣянъ въ кърви. Затова и сж обзети отъ страхъ всички народи — голѣми и малки, воюващи и неутрални. Невуюващитѣ правятъ всичко, за да останатъ вѣнъ отъ конфликта, и взиматъ всевъзможни предпазителни мѣрки — да не прехвърли въ тѣхнитѣ страни военниятъ пожаръ.

У насъ, слава Богу, следъ като напоследъкъ чрезъ разни тревожни слухове бѣха смущавани отношенията ни съ югоизточния ни съседъ, настъпи вече спокойствие. Осуетенъ е опитътъ на заинтересовани държави да пламне пожарътъ и въ близкия Югоизтокъ. Подписаната презъ миналата седмица декларация между България и Турция отстранява всѣкаква опасностъ отъ евентуално недоразумение и стълкновение между тѣхъ. Дветѣ съседни държави заявяватъ предъ свѣта, че ще запазятъ приятелството си и ще се въздържатъ отъ всѣко взаимно нападение. А тая приятелска тѣхна декларация внесе успокоение и въ други съседни държави, като бѣ одобрена и отъ воюващитѣ европейски сили.

България още веднажъ даде убедителни доказателства, че желае да живѣе въ миръ съ всички свои съседи, безъ да се е отказала отъ своята ревизионистична политика, бидейки винаги готова да брани своята независимостъ. На всички е тя заявила, че нищо чуждо не иска, но и отъ своето, за което е дала скъпи жертви, никога не ще се откаже. Тя дълбоко е убедена въ това, че всички народи, които напълно се ржководятъ отъ истината и искрено се борятъ за правдата, се намиратъ подъ особената закрила на Божието Провидение: върлуващето въ свѣта зло не ги засѣга. За тѣхъ е казано: „до тебе ще паднатъ хиляда, и десетъ хиляди тебъ отдѣсно; до тебе, обаче, нѣма да се приближи злото“ (Псал. 90, 7). Българскиятъ народъ е въ числото на тѣзи именно покровителствувани отъ Провидението народи. Поради това той и се радва, сравнително, на най-голъмо спокойствие.

Беседи за войницитѣ отъ свещеникъ Иванъ Н. Шизачевъ, столиченъ гарнизоненъ свещеникъ, одобрена отъ Щаба на войската съ наредба № 7/1940 год., София, стр. 64, ц. 20 лв.

Доколкото ни е известно, въ родната проповѣдническа книжнина липсватъ специални сборници отъ проповѣди за войника и неговия дългъ — освенъ трудътъ на покойния Струмишки митрополитъ Герасимъ „Шестнайсетъ кратки речи за разни случаи“, посветенъ на родния бранникъ и издаденъ презъ 1915 г., сборникътъ „Пастирски беседи съ войницитѣ“, отъ Сакеларий Н. П. Поповъ, напечатанъ въ 1918 г., както и отдѣлни проповѣди отъ разни автори, печатани въ нѣкои проповѣднически списания. Беседитѣ на от. Шивачевъ сж навремененъ духовенъ плодъ, (който иде да удовлетвори една насъщна нравствена нужда въ живота и назначението на българския воинъ, и скромно да запълни една празнота въ отраслитѣ на проповѣдническата ни писменостъ.

Новото проповѣдническо сборниче има следното съдържание: 1. — Вѣрата въ Бога; 2. — Бжди вѣренъ на Негово Величество Царя; 3. — Обичай родината; 4. — Почитай началницитѣ си; 5. — Обичай своитѣ другари; 6. — Служи усърдно; 7. — Изпълни своя дългъ; 8. — Скъпи времето; 9. — Говори само истината; 10. — Стреми се къмъ доброто; 11. — Бжди буденъ въ вѣрата; 12. — Бжди честенъ; 13. — Значението на клетвата; и 14. — Църквата, пазителка на българското съзнание презъ вѣковетѣ. На стр. 48, долу — вѣроятно е допустната печатна грѣшка: трима, а не двама ученици И. Христосъ е взелъ съ Себе Си въ Гетсимания!

Видно е отъ заглавията на беседитѣ, че авторътъ ни дава единъ катихизисъ на вѣра, нравственостъ и родолюбие за българския воинъ, който да го вдъхнови съ евангелско и родолюбиво съзнание да изпълни дълга си въ родната казарма къмъ Бога, Царя и родината и, при нужда, да се принесе като саможертва предъ олтара на отечеството. Господствующиятъ елементъ въ съдържанието на книгата е християнската етика, разкрита предимно въ разни исторически примѣри и съвременни родолюбиви прояви — всичко основано, обаче, на нескрита библейска канава. Названието „беседи“ е повече съвременно и войнишко, отколкото строго омилетично, разбираемо по съдържание, техника и обемъ, въ класическия смисълъ на този терминъ. Даденитѣ работи сж: катихизически уроци за войника или: кратки нравствени поучения. Тѣ сж рожба на пастирска ревностъ и родолюбиво съзнание. Авторътъ, споредъ силитѣ си, е далъ сполучлива идейна, езикова и техническа разработка на темитѣ си. Книгата е добъръ духовенъ другаръ въ миръ и въ бранъ за родния воинъ. По идеи, чувства и езикъ — тя е нагодена споредъ пѣстрия културенъ уровеньъ на нашата казарма. Написана е съ любовъ. Считаме я като необходимостъ за военнитѣ свещеници. *Ибр.*

Не гледай виното какъ се червенѣе, какъ пуца искри въ чашата, какъ се гладко лѣе; отпосле то ще ухапе като змия и ще жилне като аспида (Пр. 23, 31-32).

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Варненска и Преславска епархия. Пишатъ ни отъ гр. Варна за посещенията и службитѣ на Негово Високопреосвещенство Варненския и Преславския митрополитъ Иосифъ презъ м. м. януарий т. г. На 1. I. Негово Високопреосвещенство митрополитъ Иосифъ отслужи благодарственъ молебень въ църквата „Св. Николай“ Варна, на който присъжествуваха всички официални лица отъ града.

На 7. I. — Рождество Христово — Негово Високопреосвещенство отслужи св. Литургия въ съборния храмъ „Успение Пресв. Богородици“ — Варна, въ време на която ржкоположи въ дяконски чинъ Здравко свещеноикономъ Маджаровъ, кандидатъ за свещеникъ на енория въ Варна.

На другия день, 8 януарий, въ време на св. Литургия Високопреосвещениятъ Митрополитъ ржкоположи въ свещенически санъ новия дяконъ. Службата бѣ съпроводена отъ хубавото пѣние на църковния хоръ, дирижиранъ отъ г. Ал. Кръстевъ. Кириархътъ произнесе прочувствено слово.

На 8. I., по случай именния день на Негово Високопреосвещенство, бѣ отслуженъ въ съборния храмъ благодарственъ молебень. Храмътъ бѣ препълненъ отъ богомолци. Следъ молебена голѣма часть отъ гражданството се отпрати къмъ Св. Митрополия да поздравя лично Митрополита, като му засвидетелствува обичъ и преданостъ.

На 9. I. — Стефановденъ — Негово Високопреосвещенство отслужи св. Литургия въ съборния храмъ „Св. Георги“ — Добричъ, въ съслужение съ Архиерейския намѣстникъ и много свещеници. Храмътъ бѣ препълненъ съ богомолци. Кириархътъ произнесе назидателно слово за празника. Следъ Божествената служба той посети безплатната ученическа трапезария.

На 14. I. — Василевденъ — Негово Високопреосвещенство отслужи св. Василиева литургия въ съборния храмъ „Св. Възнесение“ — Шуменъ, въ съслужение съ Архиерейския намѣстникъ и градски клирици. Присъжествуваха всички официални лица. Следъ св. Литургия бѣ отслуженъ благодарственъ молебень по случай рождения день на Н. Ц. В. княгиня Мария Луиза.

На 18. I. — сжбота — Негово Високопреосвещенство отслужи св. Василиева литургия съ Великъ водосветъ въ храма „Св. Никалай“ — Варна. Въ време на св. Литургия бѣ ржкоположенъ въ дяконски чинъ Христо Николовъ, изъ гр. Омортагъ. Негово Високопреосвещенство произнесе подходящо слово за деня, като поръси лично съ осветена вода всички богомолци.

На 19. I. — Св. Богоявление — Негово Високопреосвещенство отслужи Св. Василиева литургия въ катедралния храмъ „Успение Пресв. Богородици“ — Варна и извърши водоосвещение, въ съслужение съ епархийскитѣ съветници и цѣлия свещенически клиръ. Присъжествуваха всички официални лица. Въ време на св. Литургия Негово Високопреосвещенство ржкоположи въ свещенически чинъ дяконъ Йорданъ Ив. Нековъ, богословъ, кандидатъ за свещеникъ за с. Люб. Каравелово, Варненско. Следъ водоосвещението Кириархътъ произнесе слово за значението на празника.

На 20. I. — Ивановденъ — Високопреосвещениятъ Митрополитъ отслужи св. Литургия въ храма „Св. Арх. Михаилъ“ — Варна, въ време на която ржкоположи въ дяконски чинъ Обрещко Обрешковъ, отъ Га-

брово, който получи ново име — отецъ Лаврентий, и въ свещенически санъ дяконъ Христо Николовъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Бѣломорци, Оморташко. Архиереятъ отпрати напжтствено слово къмъ новоржкоположенитѣ. Отговори свещ. Йорданъ Ив. Нековъ.

На 24. I. — петъкъ — Негово Високопреосвещенство отслужи св. Литургия въ храма „Св. Петка“ — Варна, въ време на която ржкоположи въ дяконски чинъ Желю Д. Ивановъ, отъ с. Карасуларъ, Добричко, като получи ново име Кирилъ, и въ свещенически санъ дяконъ Лаврентий, кандидатъ за с. Кюлевча, Шуменско.

На 26. I. — Недѣля — Негово Високопреосвещенство отслужи св. Литургия въ храма „Успение Пресв. Богородици“ — Варна, въ време на която ржкоположи въ свещенически чинъ дяконъ Кирилъ Д. Ивановъ, кандидатъ за първа градска енория въ гр. Каварна. X.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

СЪДЕБНО ОТДѢЛЕНИЕ.

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на първото и второто съдебни заседания на Св. Синодъ презъ пролѣтната му сесия на 1941 година, ще бждатъ сложени на разглеждане следнитѣ производства:

I. съд. заседание — 12. III. 1941 г.

- 1) в. д. у. № 1/41 на свещеникъ Михаилъ Г. Грънчаровъ, отъ Свиленградъ.
- 2) в. д. у. № 2/41 на протоиерей Георги Спасовъ, отъ с. Брѣзница, Св. Врачко.
- 3) в. д. у. № 3/41 на дяконъ Силвестъръ, отъ с. Угърчинъ, Ловчанско.
- 4) в. д. у. № 4/41 на свещеникъ Стоянъ Стояновъ, отъ с. Циганово, Горно-Орѣховско.
- 5) в. д. у. № 5/41 на свещ. Никола Василевъ, отъ с. Клементиново, Горно-Орѣховско.
- 6) в. ч. пр. № 1/41 на Христо Д. Машкарровъ, отъ Г. Джумая и Зора Г. Великова, отъ София.
- 7) в. ч. пр. № 2/41 на Иванъ Колевъ Донева, отъ София и Стефанка К. Донева, отъ Казанлъкъ.
- 8) в. ч. пр. № 3/41 на Костадинка и Димитъръ Павлови, отъ Пловдивъ.
- 9) в. ч. пр. № 15/40 на Никола Таневъ, отъ Асеновградъ и Мария Динева, отъ Пазарджикъ.
- 10) в. бр. д. № 248/39 на Йорданка и Радущъ Додункови, отъ София.
- 11) в. бр. д. № 95/40 на Рафаилъ Ив. Шивачевъ и Мария С. Петрова, отъ Сливенъ.
- 12) в. бр. д. № 96/40 на Василъ Ст. Мановъ и Йорданка Анл. Тасева, отъ с. Берсинъ, Кюстендилско.
- 13) в. бр. д. № 140/40 на Любенъ К. Кибаровъ и Елена Юрукова, отъ София.
- 14) в. бр. д. № 190/40 на Милана Вълкова и Стоянъ М. Димитровъ, отъ Търговище.
- 15) в. бр. д. № 1/41 на Петъръ и Дамяна Ив. Коцеви, отъ с. Долно-Цѣрвене, Ломско.

II. съд. заседание — 15. III. 1941 г.

- 1) в. бр. д. № 94/39 на Лазарина и Димитъръ Кодови, отъ с. Доспей-махала, Самоковско.
- 2) в. бр. д. № 34/40 на Никола В. Абаджиевъ и Марина Колева, отъ Исперихъ.

3) в. бр. д. № 119/40 на Цвѣтана и Генчо Ал. Христови, отъ София.

4) в. бр. д. № 182/40 на Надежда Г. Тодорова, отъ Орѣхово и Георги д-ръ Балевики, отъ Троянъ.

5) в. бр. д. № 2/41 на Апостолъ Колевъ Петровъ и Добра Христова, отъ с. Буково, Борисовградско.

6) в. бр. д. № 3/41 на Стоянъ Йорговъ Станевъ и Дешка Василева Коева, отъ с. Острица, Бѣленско.

7) в. бр. д. № 4/41 на Георги Игнатовъ Лучевъ и Елена П. Будилкова, отъ с. Горно-Абланово, Бѣленско.

8) в. бр. д. № 5/41 на Никола Д. Чакъровъ, отъ с. Осенецъ, Разградско и Калинка Ив. Абаджиева, отъ Русе.

9) в. бр. д. № 6/41 на Гана Д. Мичева и Тодоръ М. Стояновъ, отъ Разградъ.

10) в. бр. д. 7/41 на Хараламби Анг. Вълковъ и Йорданка Г. Пенева, отъ Русе.

11) в. бр. д. № 8/41 на Георги Хр. Войновъ и Дана Ил. Дрѣнска, отъ с. Доспей, Самоковско.

12) в. бр. д. № 9/41 на Виктория Ал. Иванова и Самуилъ Ст. Везенковъ, отъ София.

13) в. бр. д. № 10/41 на Илия М. Мангелинъ и Садевка К. Кирова, отъ с. Мокрешъ, Ломско.

14) в. бр. д. № 11/41 на Лало Марковъ Вѣтовъ и Неда П. Бечова, отъ с. Изворъ-махала, Кулско.

15) в. бр. д. № 12/41 на Катина П. Ишпекова и Панайотъ Хр. Ишпековъ, отъ Варна.

Забележка: Ако горнитѣ заседания не се състоятъ за опредѣленитѣ дати, или не се "разгледатъ" всичкитѣ дѣла, отлагатъ се за следващото по редъ заседание.

да стовари войски въ Солунъ въ количество достатъчно, за да се образува голѣмъ и силенъ фронтъ. — Англичанитѣ превърнаха грѣцкия островъ до Дарданелитѣ Лемносъ въ военна база.

Въ Ромѣния продължаватъ да се взематъ голѣми военни мѣрки срещу евентуално нападение на английски летала. Свикани сж и запасни войници подъ знамената. Затѣмняватъ се редовно села и градове.

Въ Унгария станаха голѣми наводнения отъ скжсване бентове и диги край Дунава. Наводнението засѣгна и области въ Югославия.

Рускиятъ съюзенъ съветъ заседава. Заедно съ неговитѣ заседания стана и конгреса на комунист. партия. Последната изключи отъ редовитѣ си видни комунисти бивши комисари, като Литвиновъ и др.

Въ Италия Мусолини държа речъ. Война до победа въ съюзъ съ Германия.

Въ Франция положението отива къмъ изясняване. Смѣта се, че всички министри въ Виши, противници на Лавалъ, ще си отидатъ. Единъ отъ тѣхъ Пиерлотъ даде оставка вече. Дарланъ, новиятъ м-ръ-председателъ, два пжти подредъ посети Парижъ, дето води важни разговори съ германския посланикъ Абецъ и съ Лавалъ.

— Франция има партия за възраждане чрезъ Германия.

Южноамериканскитѣ държави, които силно чувствуватъ европейската война, особено Аржентина, Урагвай, Парагвай и др., се присъединиха къмъ голѣмия протестъ срещу английската блокада и политиката на Рузвелтъ.

Германия продължава да готви своя мощенъ свѣткавиченъ ударъ срещу Англия въ всички пунктове, отдето трѣбва да я удари. Тя прехвърли войски въ Испания. Сключи морско споразумение съ Италия за действия на италианската флота и германски подводници въ Срѣдиземно море.

— Въ Виена се откри Дунавската конференция.

Англия започна усилені приготвления и въ Далечния изтокъ. Стовари войски и летала въ Сингапуръ.

Американскитѣ печатъ продължава да разисква Рузвелтовия законъ за подпомагане на Англия. Опозицията е голѣма. Сенатори се обявиха противъ, а сжщо и шефове на политически течения. Групи отъ женски дружества сжщо.

Японското правителство се готви усилено да посрещне удара отъ Америка.

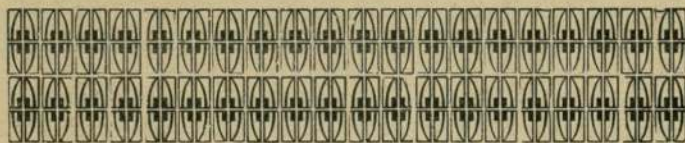
— Преговоритѣ за стопанска спогодба съ Русия били къмъ своя край.

Войната по въздуха продължава съ ожесточение да се води отъ германцитѣ. Презъ седмицата много параходи бѣха потопени. Германскитѣ щуки нападатъ англ. островъ и Срѣдиземноморскитѣ брѣгове на Англия непрекъснато.

— Италия упорито се защитава въ Африка. На грѣцкия фронтъ изтощава грѣцкитѣ войски, които нападатъ безпощадно и понасятъ голѣми загуби.

Ударъ отъ бичъ рѣзки прави, а ударъ отъ езикъ кости троши; мнозина сж паднали отъ остъръ мечъ, но не толкозъ, колкото сж паднали отъ езикъ (Сир. 28, 20-21).

По-добре е човѣкъ да срещне мечка, лишена отъ мечета, нежели глупецъ съ неговата глупость (Пр. 17, 12).

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

Посетилиятъ България унгарски министъръ на Народното просвѣщение проф. Хоманъ бѣ прогласенъ за почетенъ докторъ по история отъ Софийския университетъ. Следъ посещение въ Рилския манастиръ замина за Бѣлградъ.

Правителството увеличи помощта на семействата на мобилизиранитѣ български граждани.

Българска търговска делегация замина за Бѣлградъ.

Югославското правителство продължи разискванията по положението. Министъръ-председателътъ г. Цвѣтковичъ има срѣща съ всички водачи на югославскитѣ партии за образуването на концентрационенъ кабинетъ.

— Мачекъ е държалъ въ Загребъ речъ за недовършеното обособяване на хърватската автономия, въ която да влѣзе Сремъ, Бачка, Босна и др. области.

Турското правителство продължава военнитѣ мѣрки. Освенъ реквизицията на храни и въвеждане купонна система за продоволствието, то прибѣгна до деклариране превознитѣ сръдства въ страната.

Грѣцкото правителство отправи горещъ апелъ къмъ Англия и Америка за помощ на военни материали и войски. Английското правителство е обещало

I. У насъ.

ВИСОЧАЙШЕ ВНИМАНИЕ. На 19 т. м. Нейно Величество Царица Йоанна, придружена отъ придворната си дама г-ца Петрова-Чомакова, е посетила Синаодалния църковен музей, посрещната отъ директора на музея Н. Всеблагородство професоръ протоиерей Ив. Гошевъ. Съ рѣдка обичъ къмъ художественитѣ и исторически паметници на родната ни св. Църква Нейно Величество, въ продължение на часъ и половина, е разгледала изложенитѣ въ музея икони, стенописи, емаилни и други църковно-богослужебни утвари, свещени платна, рѣзби, металически обковки, ржкописи, книжни миниатюри, орнаменти и др. Студентитѣ богослови устроили мила манифестация на Царицата, а една студентка ѝ поднесла букетъ отъ теменуги. На излизане изъ музея Н. Величество е изказала на Директора своето задоволство отъ добрата уредба на музея.

Това мило внимание на Нейно Величество къмъ единъ отъ новитѣ културни институти на родната ни св. Църква възрадва всички.

Закриване на извънредната Синаодална сесия. На 21 т. м. Св. Синодъ въ малкъ съставъ, следъ изчерпване въпроситѣ, сложени на дневенъ редъ, закри своята извънредна сесия. На другия денъ Високопреосвещенитѣ синодални Архиепери си заминаха за епархиитѣ.

Годишнина отъ обесването на Василъ Левски. На 23 т. м. въ цѣлата страна се чествува 68-та годишнина отъ обесването на великия народенъ революционеръ — дяконъ Василъ Левски. По този случай се отслужиха панихиди по градове и села. Панихидата въ столицата се отслужи въ храма „Св. София“ отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, въ съслужение съ клирици отъ храма. За дѣлото и саможертвата на тоя великъ синъ на нашата родина произнесе влѣхновена речъ Високопреосвещениятъ Стефанъ. Присѣстваха: председателтъ на Н. Събрание г. Логофетовъ, представители на всички родолюбиви организации, представителни групи отъ Военното училище, столичнитѣ гимназии и многоброенъ народъ.

Родолюбиво дѣло. По инициативата на Министерството на войната, въ столичнитѣ квартали: Надежда, Лозенецъ, Тухларскитѣ фабрики и Орландовци, сж открити четири народни кухни, въ които ще се дава безплатенъ обѣдъ на бедни столични жители. Срѣдствата за целта сж събрани отъ висши офицери въ армията, отъ Министерството на търговията и отъ родолюбиви българи.

Щедра дарителка. Покойницата Мария Анастасова Кривошиева, отъ гр. Свищовъ, е направила

следнитѣ дарения: на Българското дружество Червенъ кръсть 400,000 лв. — за образуване фондъ, съ който да се издържа едно легло въ дружествената болница и за подпомагане бедни софийски граждани; на храма „Св. София“ 100,000 лв. — за църковна живопись; на Свищовското старопиталище 15,000 лв. и на дружество „Тъмнина“—10,000 лв. Блаженъ покой и вѣчна паметъ на щедрата християнка и българка!

Сказки въ провинцията. Негово Всеблагородство протоиерей Димитъръ Попвасилевъ, отъ гр. Шуменъ, произнесълъ въ гр. Попово на 3, 4 и 5 февруарий следнитѣ сказки: 1. Животъ, красота и хармония; 2. Човѣкътъ — царъ и работникъ; 3. Молитвата и почивката. Сказкитѣ били добре посетени отъ гражданството и учащата се младежъ.

II. Въ чужбина.

Въ Съветска Русия. Възстановяване на една бележита катедрала. „Церковная Жизнь“ съобщава, че всесъюзната архитектурна Академия въ Съв. Русия пристѣпила къмъ възстановяване на Димитриевската катедрала въ гр. Владимиръ, построена отъ князь Всеволодъ въ края на 12-я вѣкъ и представляваща отъ себе си многоцененъ свѣтовенъ паметникъ на историята и изкуството.

Какъ да се води борбата противъ религията. „Безбожникъ“ въ единъ отъ последнитѣ си броеве дава следнитѣ улѣтвания за борба противъ религията:

Въ никой случай борбата противъ религията да се не води съ административни мѣрки — затваряне на църкви, забрана на богослужение, конфискуване на икони и пр., но да се води идейно. Административнитѣ мѣрки, вмѣсто да отслабятъ религиозното чувство, повече го засилватъ. Особени грижи въ туй отношение трѣбва да се проявятъ къмъ новоприсѣдиненитѣ области: Западна Украина, западна Бѣлорусия, Бесарабия и Буковина. Не трѣбва да се забравя, че населението въ тѣзи области е твърде религиозно, но пъкъ тамъ има и голѣма омраза между православни, католици и униати. Ето туй обстоятелство трѣбва да се използва въ борбата противъ религиозното настроение въ тѣзи области.

Католическата църква. Събрание на кардиналитѣ и архиепископитѣ въ окупирана Франция. Споредъ известия отъ Парижъ, кардиналитѣ и архиепископитѣ въ окупирана отъ германцитѣ Франция, подъ председателството на Лилския епископъ кардиналъ Лиенаръ, се събрали въ Парижъ, „за да съгласуватъ своето поведение съ възстановяването на Франция“. Въ едно послание тѣ увѣрили Папата, че ще се държатъ далече отъ политическитѣ въпроси и ще работятъ единствено за смекчаване на нещастieto. „Ние се стремимъ — пишатъ тѣ — да се държимъ далечъ отъ всѣкаква политика и се занимаваме само съ спасение на душитѣ и съ сждбата на нещастнитѣ. Ние обявяваме на всеуслишане убеждението си, че ако нашето възраждане, толкова много желано, зависи отъ Бога, то еднакво зависи и отъ нашитѣ лични усилия. То ще се постигне скоро, ако всѣки даде за него своето сътрудничество“.

Най-голѣмата грижа на Църквата въ Франция. Една отъ най-голѣмитѣ грижи на Католическата църква въ Франция днесъ е да запази общението между християнитѣ въ завладѣната и въ свободната частъ, което много трудно се поддържало. Така, повече отъ еноритѣ въ Северна Франция сж останали безъ пастири, когато броятъ на пастиритѣ въ неза-

владѣната частъ надминавалъ броя на еноритѣ въ нея. За сега не било възможно минаването отъ едната частъ на Франция въ другата. Особено пъкъ неудобство било това, дето нѣкои църковни области били раздѣлени на две отъ новата разграничителна линия.

Обявление. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Сяро М. Сяровъ, Йорданъ Ив. Михневъ и Петъръ Г. Бакаловъ, изъ с. Твърдица, Ново-Загорско, да се считатъ невалидни. Издадени имъ сж дубликати.

гара Твърдица, 10. II. 1941 г.

1—39—1 Енор. свещеникъ *Борисъ Поповъ.*

Църковно настоятелство при храма „Успение Богородично“ въ с. Жостово, Невропска околия.

Обявление № 1. На 16 мартъ 1941 година въ читалището въ с. Жостово, ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ 13 декари ниви за срокъ 2 години — отъ 1 януарий 1941 година до 31 декември 1942 год.

Първоначалниятъ годишенъ наемъ 80 лв. на декаръ. Залогъ 10% върху първоначалната цена. Всички разноси сж за смѣтка на наемателя.

с. Жостово, 12 февруарий 1941 г.

1—38—1 *Отъ Настоятелството.*

Църковно н-во при храма „Св. Параскева“ с. Хърсово, Исперихско.

Обявление. Съобщава се на заинтересуванитѣ, че енорията въ селото ни, състояща се отъ 450 кжши, е вакантна.

Желаещитѣ семинаристи кандидати могатъ да се явятъ въ селото ни за опознаване.

1—37—1 *Отъ Църковното настоятелство.*

Обявление № 21. Църковното настоятелство при храма „Св. Николай“ въ гр. Разградъ съобщава, че длъжността касиеръ-отчетникъ съ 2300 лева месечна заплата по бюджетъ е вакантна. Сжщиятъ е задълженъ да бжде и празниченъ пѣвецъ. Кандидатътъ трѣбва да бжде съ семинарско образование.

Желаещитѣ да заематъ поменатата длъжностъ да се отнесатъ съ заявление до Църковното настоятелство и се явятъ на пробно пѣне за одобрение.

гр. Разградъ, 20 февруарий 1941 год.

3—36—1 *Отъ Настоятелството.*

Горно-Спанчевско църковно настоятелство. Св. Врачко.

Обявление № 2. На 15-тия день отъ публикуване настоящето, отъ 14 до 20 часа, ще се произведе търгъ въ църковната канцелария, за отдаване подъ наемъ църковната воденица, находяща се въ землището на с. Горно Спанчево — Св. Врачка околия, съ срокъ отъ една година.

Първоначална цена 13,000 лева. Залогъ за участие въ търга 10%.

Поемнитѣ условия сж на разположение всѣки день въ канцеларията на настоятелството.

с. Гор. Спанчево, 13. II. 1941 г.

1—35—1 Председателъ: свещ. *Йор. Богатиновъ.*

Главенъ редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ — София

Излъзе отъ печатъ

РЕЛИГИЯ СЪ ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

Помагало за IV класъ на гимназитѣ отъ **Никола Алексиевъ и Борисъ п. Стоименовъ**

Цена 30 лева.

Намира се за проданъ въ

Синодалната книжарница

СОФИЯ

Пари по пощ. чекова смѣтка № 280.

Зеленоградско църковно настоятелство — Трънско.

Обявление № 5. Обявява се, че на шестнадесетия день отъ публикуване настоящето, въ канцеларията на настоятелството, отъ 2—4 часа следъ пладне, ще се произведе търгъ съ тайно наддаване — гора за голосъкъ презъ стопанската 1940/1941 год.

Справка трънското лесничейство, а най-сигурно при настоятелството — съ огледъ на гората.

с. Зелениградъ, 19. II. 1941 год.

1—32—1 *Отъ Настоятелството.*

Панагюрско архиерейско намѣстничество

Обявление № 208. Търсятъ се кандидати за свещеници съ семинарско образование за II енория въ с. Поибрене и селата Елшица и Царъ Борисъ, Панагюрско. Желаещитѣ да представятъ документитѣ си въ св. Пловдивска митрополия.

гр. Панагюрище, 20. II. 1941 год.

1—33—1 *Отъ Арх. намѣстничество.*

Обявление. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства № 14/1915 г. на Люба Василева Смиленова, № 21/1919 г. на Йордана Ив. Пенчова и № 12/923 г. на Запринъ Ив. Гроздановъ, отъ с. Синитево, Пазарджишко, да се считатъ невалидни. Издадени имъ сж дубликати.

1—34—1 Енор. свещеникъ *Ив. Лазаровъ.*

СКРЪБНА ВЕСТЬ.

Съ дълбока скръбъ съобщаваме на всички роднини, близки и познати, че милата ни и многообична съпруга, майка, баба и тъща

Презвитера Мара полъ Христова

родена въ с. Пенека, Визенска околия, източна Тракия, на 71 години

следъ дълго и мъчително боледуване днесъ склопи за винаги очи, като ни остави въ неутешима печаль.

Мила майко, ти за винаги се раздѣляшъ отъ насъ, но твоитѣ майчински грижи, доброта, благъ и веселъ характеръ, оставятъ скжпи спомени и твоя образъ не ще забравимъ никога.

Спи въ миръ, вѣчна ти паметъ!

с. Горица, 4 февруарий 1941 година.

1—40—1

Отъ опечаленитѣ.